

Ανάλυση του τρόπου μοριοδότησης και απόδοσης voucher

Μία από τις βασικές αρχές του Προγράμματος «Εναρμόνιση Οικογενειακής και Επαγγελματικής Ζωής», και τα 14 χρόνια που υλοποιείται στη χώρα μας, είναι να ωφελούνται πρώτα οι πλέον αδύναμες οικονομικά αιτούσες οικογένειες και κατόπιν οι λιγότερο αδύναμες. Σε αυτή την αρχή έχει δομηθεί το σύστημα μοριοδότησης του Προγράμματος.

Ο καθορισμός του πλέον αδύναμου οικονομικά, στα συγχρηματοδοτούμενα από την Ευρωπαϊκή Ένωση προγράμματα στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014 - 2020, γίνεται βάσει του ορίου της φτώχειας, όπως αυτό καθορίζεται από την Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ)¹ και όλοι οι αιτούντες με βάση το εισόδημά τους και την οικογενειακή τους κατάσταση, κατατάσσονται κάτω ή πάνω από το όριο της φτώχειας.

Το πού εμπίπτει κάθε αιτούσα και εν δυνάμει ωφελούμενη βάσει του οικογενειακού της εισοδήματος και της οικογενειακής της κατάστασης, δηλαδή αν είναι πάνω ή κάτω από το όριο της φτώχειας, είναι κρίσιμο για το εάν θα λάβει τελικά voucher. Για όλες τις αιτούσες, λαμβάνονται υπόψη τα εισοδήματα του ίδιου οικονομικού έτους και όπως εκκαθαρίζονται από την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ), τα οποία η ΕΕΤΑΑ τα αντλεί μέσω διεπαφής.

Βέβαιο είναι, ότι όλες οι υποψήφιες που βρίσκονται κάτω από το όριο της φτώχειας, και πληρούν τις λοιπές προϋποθέσεις συμμετοχής, λαμβάνουν voucher.

Η μοριοδότηση των υποψηφίων / εν δυνάμει ωφελούμενων, η κατάταξή τους και τελικά η απόδοση ή όχι σε αυτές voucher, προκύπτει από το συνδυασμό των ακόλουθων παραμέτρων :

- Από τα μόρια που κάθε αιτούσα συγκέντρωσε, αφενός βάσει του τύπου για το εισόδημα και αφετέρου, βάσει των λοιπών κριτηρίων, όπως αναλύονται στη σχετική ΚΥΑ (78812/14.7.2021, ΦΕΚ 3116 Β', άρθρο 8) και την Πρόσκληση (9033/16.7.2021, άρθρο 4)
- Από την κατηγορία του Ταμείου² στο οποίο «ανήκει» η αιτούσα για να χρηματοδοτηθεί, ανάλογα με το αν με βάση το εισόδημά της, είναι πάνω ή κάτω από το όριο της φτώχειας .
- Από το ύψος του διαθέσιμου προϋπολογισμού κάθε Περιφέρειας και του κάθε Ταμείου της Περιφέρειας στην οποία ανήκει η αιτούσα, όπως αυτό ενισχύεται και από το ΠΔΕ, όταν απορροφηθούν όλα τα ποσά των προαναφερόμενων Ταμείων, με τους περιορισμούς, όπως αυτοί αποτυπώνονται στο άρθρο 13, «Κατανομή του προϋπολογισμού της Πράξης», της ΚΥΑ του Προγράμματος.

¹ Στο Δελτίο Τύπου της ΕΛΣΤΑΤ, της 22/6/2021, το όριο της φτώχειας ορίζεται στις 5.266€ για μονοπρόσωπο νοικοκυριό, το οποίο προσαυξάνεται κατά 50% για τον/την σύζυγο και 30% για κάθε παιδί κάτω των 13 ετών.

² Το Πρόγραμμα συγχρηματοδοτείται από τέσσερα (4) διαφορετικά Ταμεία: 1. Τα ΠΕΠ, δηλ. τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα, 2. Τα ΠΕΠ για τα ΑμεΑ, 3. Το ΕΠΑΝΑΔΔΒΜ (Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού & Δία Βίου Μάθησης) και 4. Το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του ΠΔΕ (Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων).

Μεθοδολογία για την απόδοση voucher

Εφόσον η ηλεκτρονική αίτηση και τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά της αιτούσας είναι πλήρη, και αυτή πληροί τις προϋποθέσεις συμμετοχής που θέτει το θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο του προγράμματος, η απόδοση των voucher στα τέκνα και εξυπηρετούμενα άτομα, ακολουθεί τα παρακάτω βήματα:

- α. Υπολογίζεται **το όριο της φτώχειας** για τη συγκεκριμένη ωφελούμενη **με βάση την οικογενειακή κατάσταση και τον αριθμό των παιδιών της οικογένειας** όπως ήδη αναλύθηκε ανωτέρω.
- β. Υπολογίζονται τα μόρια του κάθε παιδιού της αιτούσας

Αν το συνολικό οικογενειακό εισόδημα που υπολογίστηκε ανωτέρω, είναι **κάτω από το όριο της φτώχειας**, το παιδί θα χρηματοδοτηθεί από το Περιφερειακό Πρόγραμμα (ΠΕΠ ή ΠΕΠ ΑΜΕΑ ανάλογα) της περιφέρειας όπου έχει δηλωθεί στην αίτηση, ενώ εάν βρίσκεται **πάνω από το όριο της φτώχειας**, το παιδί της ωφελούμενης θα χρηματοδοτηθεί από το ΕΠΑΝΑΔΒΜ και μέχρι εξάντλησης του προϋπολογισμού του κάθε Ταμείου.

Οι αιτήσεις παιδιών για τις κατηγορίες Α και Β (βρεφικοί, βρεφονηπιακοί και παιδικοί σταθμοί) θα απορροφήσουν, σύμφωνα με την ΚΥΑ, το 65% της κάθε Ταμείου, ενώ οι αιτήσεις παιδιών για τις κατηγορίες Γ και Δ (ΚΔΑΠ και ΚΔΑΠ-ΑΜΕΑ), θα απορροφήσουν το 35% κατά μέγιστο, **με προτεραιότητα στα παιδιά για την κατηγορία Δ (ΚΔΑΠ-ΑΜΕΑ).** Έτσι για κάθε Ταμείο, υπάρχουν **δύο (2) υπο Ταμεία** χρηματοδότησης, το p65 (65%) και το p35 (35%).

Στην πρώτη φάση, τα παιδιά αρχίζουν να καταναλώνουν τα διατιθέμενα ποσά p65 και p35 των ΠΕΠ και του ΕΠΑΝΑΔΒΜ, με βάση την αντίστροφη ταξινόμηση των μορίων (πρώτα τα παιδιά με τα περισσότερα μόρια κ.ο.κ.)

Όταν το κάθε υποταμείο διαθέτει το ποσό που απαιτείται για το παιδί, τότε δίνεται το voucher στο παιδί. Αν το υποταμείο δεν διαθέτει το απαιτούμενο ποσό τότε το υποταμείο αυτό κλειδώνει και δε δίνεται voucher στο παιδί, στη φάση αυτή.

Η πρώτη φάση τελειώνει όταν ελεγχθούν όλα τα παιδιά.

Στη δεύτερη φάση, και για όσα παιδιά δεν πήραν voucher, κατά την πρώτη φάση, επαναλαμβάνεται η ίδια διαδικασία σε επίπεδο επικράτειας, με τα υποταμεία p65 και p35 του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) (άρθρο 13, «Κατανομή του προϋπολογισμού της Πράξης», της σχετικής ΚΥΑ ³).

Στο τέλος της δεύτερης φάσης, όσα παιδιά δεν πήραν voucher τοποθετούνται στην λίστα των επιλαχόντων.

³ «3. Το ποσό της στήλης 4 του πίνακα της παρ. 1 του παρόντος χρησιμοποιείται προκειμένου να καλυφθεί κατά προτεραιότητα το σύνολο των αιτούντων με πλήρη φάκελο και με εισοδήματα κάτω από το κατώφλι της φτώχειας, και το σύνολο των αιτούντων με πλήρη φάκελο που υποβάλλουν αιτήσεις για τις δομές κατηγορίας Β3 και Δ. Το ενδεχόμενο υπόλοιπο χρησιμοποιείται για να καλύψει τις αιτήσεις με πλήρη φάκελο, βάσει της μοριοδότησης που έχουν λάβει στο σύνολο της χώρας μέχρις εξαντλήσεως του προϋπολογισμού της πράξης. Την κατανομή του συγχρηματοδοτούμενου ποσού της στήλης 4 πραγματοποιεί η Ε.Ε.Τ.Α.Α.»

Πανελλαδική μοριοδότηση

Ακολουθεί πίνακας όπου αποτυπώνονται πανελλαδικά, ανά Περιφέρεια, τα μόρια με τα οποία ελάμβαναν voucher οι υποψήφιοι, ανάλογα με την κατάταξή τους - πάνω ή κάτω από το όριο της φτώχειας.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟΣ ΟΡΙΟΥ ΦΤΩΧΕΙΑΣ	ΜΟΡΙΑ ΛΗΨΗΣ VOUCHER	
		ΕΛΑΧΙΣΤΑ ΜΟΡΙΑ	ΜΕΓΙΣΤΑ ΜΟΡΙΑ
Αν. Μακεδονίας και Θράκης	Πάνω από το όριο	169,26	276,99
	Κάτω από το όριο	137,26	292,6
Κεντρικής Μακεδονίας	Πάνω από το όριο	169,28	278,95
	Κάτω από το όριο	109,32	305,92
Δυτικής Μακεδονίας	Πάνω από το όριο	182,32	236,34
	Κάτω από το όριο	136,24	308,87
Ηπείρου	Πάνω από το όριο	169,27	238,83
	Κάτω από το όριο	139,37	307,65
Θεσσαλίας	Πάνω από το όριο	169,32	266,33
	Κάτω από το όριο	139,98	316,67
Ιονίων Νήσων	Πάνω από το όριο	182,73	228,08
	Κάτω από το όριο	142,52	263,8
Δυτικής Ελλάδας	Πάνω από το όριο	169,26	272,48
	Κάτω από το όριο	136,07	301,81
Στερεάς Ελλάδας	Πάνω από το όριο	138,91	250,28
	Κάτω από το όριο	140,18	315,33
Αττικής	Κάτω από το όριο	137,05	303,8
Πελοποννήσου	Πάνω από το όριο	182,13	246,47
	Κάτω από το όριο	130,19	268,87
Βορείου Αιγαίου	Πάνω από το όριο	183,96	221,77
	Κάτω από το όριο	143,06	265
Νοτίου Αιγαίου	Κάτω από το όριο	141,06	303,38
Κρήτης	Πάνω από το όριο	182,1	247,13
	Κάτω από το όριο	143,4	296,81

Παράδειγμα

Πρόκειται για ένα πολύ σύνθετο σύστημα υπολογισμού μορίων και απόδοσης voucher ανάλογα με τον εκάστοτε προϋπολογισμό των υποταμείων, στα οποία εμπίπτει η κάθε αιτούσα.

Παραθέτουμε ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα από αιτούσες για ΚΔΑΠ, που αποτυπώνει αυτό το οποίο σε πολλές περιπτώσεις έχει αποτυπωθεί ως παράπονο, να λαμβάνει voucher μια υποψήφια με λιγότερα μόρια, και μία με περισσότερα, να μην λαμβάνει.

Πρόκειται μάλιστα για δύο (2) ωφελούμενες του ίδιου Δήμου:

ΜΗΤΕΡΑ	ΣΥΖΥΓΟΣ	ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ	ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΟΡΙΟΥ ΦΤΩΧΕΙΑΣ	ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΦΑΙΡΕΣΗ ΦΟΡΟΥ	ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΜΕ ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΟΡΙΟ ΦΤΩΧΕΙΑΣ	ΤΑΜΕΙΟ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΜΟΡΙΑ ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΗΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΣΥΖΕΥΞΗΣ
X	ΟΧΙ	1	(5.266 βάση) + (0% λόγω μονοπρόσωπης οικογένειας) + (30% * 1 παιδιά κάτω των 13 = 1.579,80) = 6.845,80	9.785,77	Εισόδημα = 9.785,77 Όριο φτώχειας = 6.845,80 Συνεπώς, το συνολικό οικογενειακό της εισόδημα, βρίσκεται <u>πάνω</u> από το προσωπικό όριο φτώχειας	ΕΠΑΝΑΔ ΒΜ	188,95	(01.2) ΕΣΠΑ 2021-2022 - Με πλήρη φάκελο, χωρίς voucher
Ψ	ΝΑΙ	2	(5.266 βάση) + (50% λόγω συζύγου = 2.633) + (30% * 2 παιδιά κάτω των 13 = 3.159,6) = 11.058,60	10.717,24	Εισόδημα = 10.717,24 Όριο φτώχειας = 11.058,60 Συνεπώς, το συνολικό οικογενειακό της εισόδημα, βρίσκεται <u>κάτω</u> από το προσωπικό όριο φτώχειας	ΠΕΠ	146,32	(01.1) ΕΣΠΑ 2021-2022 - Με πλήρη φάκελο, με voucher

Το πρώτο σημείο – κλειδί για την κατανόηση των ανωτέρω, είναι ο υπολογισμός του **προσωπικού** ορίου της φτώχειας. Όπως βλέπουμε, η μητέρα X ξεκινά από τη βάση του ορίου φτώχειας, τα 5.266€, δεν λαμβάνει κανένα επιπλέον ποσό για το σύζυγο καθώς αυτός δεν υπάρχει, και λαμβάνει μόνο 1.579,80€ επιπλέον για το 1 παιδί που έχει (5.266*30%=1.579,80). Συνεπώς το προσωπικό της όριο φτώχειας είναι 5.266,00+1.579,80= **6.845,80€**

Το συνολικό οικογενειακό εισόδημά της είναι τα **9.785,77€**, το οποίο βρίσκεται **πάνω από το προσωπικό της όριο της φτώχειας**. Αυτό την κατατάσσει να χρηματοδοτηθεί από το ΕΠΑΝΑΔΒΜ.

Και εδώ ακριβώς βρίσκεται το δεύτερο σημείο – κλειδί, για το εάν τελικά η μητέρα αυτή θα λάβει voucher. Εάν δηλαδή το υποταμείο p 35 του ΕΠΑΝΑΔΒΜ διαθέτει αρκετά χρήματα για να δώσει voucher στη μητέρα με αυτά τα μόρια. Για τη συγκεκριμένη Περιφέρεια, δεν υπήρξε καθόλου χρηματοδότηση από το ΕΠΑΝΑΔΒΜ και συνακόλουθα, η μητέρα αυτή, όπως και όλες όσες βρίσκονται πάνω από το όριο της φτώχειας, δεν έλαβε voucher.

Αντίθετα, για τη μητέρα Ψ, το προσωπικό όριο φτώχειας διαμορφώθηκε στις **11.058,60€**, (5.266€ βάση + 50% λόγω συζύγου = 2.633€ + 30% * 2 παιδιά κάτω των 13 = 3.159,6= 11.058,60), ενώ το συνολικό οικογενειακό της εισόδημα – στις **10.717,24€**, βρίσκεται **κάτω από το προσωπικό της όριο φτώχειας**. Η μητέρα αυτή κατατάχθηκε για χρηματοδότηση από το ΠΕΠ, όπου – όπως βλέπουμε και στον προηγούμενο πίνακα - τα μόριά της επαρκούσαν να χρηματοδοτηθεί, και έτσι έλαβε voucher.